

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtno: 1 S 50 g; leto: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtno: Din. 25.—; leto: Din. 100.—

Blagoslovljeno leto 1936

želim naročnikom, bralcem in prijateljem
uredništvo in uprava.

Vera v pravico.

So časi, ki so nekaka preizkušnja vzorov in nazorov, ki jih nosimo v svojih dušah. Življenje ne teče v enakomernem tiru, v njem so trenutki, ki sežejo na globoko v človekovo notranjost in zahtevajo napora vseh duševnih sil, da se ohrani duševno ravnotežje, ta važni predpogoj vsega rednega življenja. V svetu bi bilo manj skrahiranih življenj, samoumorov in še drugih obupnih dejanj, če bi ljudje v trenutkih, ko stopita pred nje sila in nevšečnost življenjskih prilik, ohranili ravnodušnost. Slednja je koncem konca seve skrivnost, izžarevajoča iz močne vere v Pravico in Ljubezen nad svetom in posvetnim, skrivnostna moč tolikih bednih, nesrečnih, od življenja pomandranih in poraženih, ki tudi v najhujšem boju ne klonijo svojih glav. Tod se ustavi modrost tudi največjih bogotajcev in nevernežev, ker nikdar ne bodo mogli doumeti Boga in božjega v človeških srcih.

Ljudje smo majhni in kratkovidni v lastnem življenju, v življenju naših družin in našega naroda. Poznamo družinsko zapoved spoštovanja starišev kot četrto božjo zapoved, ne znamo in nočemo pa videti kazni, ki sledi iz neupoštevanja te zapovedi že na tem svetu. „Ti očeta do praga, sin tebe čez prag,“ pravi stara ljudska modrost, pretežka za nas, da bi razbrali iz neštetihih nesrečnih družin, ubitih eksistenc in bednega življenja kazni prekoračene zapovedi. Poglejmo družinske kronike, ozrmo se nazaj v življenje naših očetov in mater, presodimo lastno ravnanje s stariši in vsaj zaslutiti bomo skrivnost zapovedi, ki govori o povračilu že na tem svetu. Kako šele bi zastrmele naše oči, da bi zamogle razbrati tajno vez, ki veže brezboštva, zasramovanja Gospodovih dni, prešestovanja, tatvine in uboje s tisočim gorjem, z duševno in telesno bedo v življenju! Ni sicer vsako gorje posledica greha kot ni vsaka bolezen sad lastne zdravstvene brezbriznosti, kot bolezen je tudi vsako drugo gorje lahko tudi preizkušnja duševne trpežnosti. A to je tisto čudno v življenju, da so take preizkušnje pridržane le močnim dušam, ki se v njih zamorejo še bolj očistiti in utrditi.

V začetku vsega narodnega življenja stoji resnica, izrečena po velikem moralistu in poznavalcu življenjskih zakonov sv. Alfonziju Ligvorskem: Grehi, storjeni nad katerikoli narodom, se maščujejo še na tem svetu. Zgodovina narodov in držav, manj je delo bistrih državnikov in držnih generalov kot pa nazorna povest narodne vere in nevere, narodne ljubezni in brezsrčnosti, skromnosti in ošabnosti. Le človeška pamet je preplitva in časovne dobe preobsežne, da ne moremo razgrniti zgodovine narodov in brati njene vsebine v luči te velike resnice.

Blagrujemo narode, ki posedujejo obilo zemlje, mnogo bogastva in še slavno zgodovino. Zavidamo narode, ki se znajo spretno poslužiti vseh prilik, da se ojačijo in obogatijo. Če se godi našemu narodu krivica, vpijemo in obupujemo. Glejmo nemški narod, kako ječi pod pruskim regimentom, kateri ga tira v nov samoumor! Ne nemška, ponemčena kri polabskih Slovanov, s silo raznarodovanih in razlaščenih, tirja zadoščenje za krivico, pred stoletji prizadjano. Zelena Irska bi danes ne bila svobodna, da je ne bi v

svobodo tirala angleška oblastnost in oholost. Ljudstvo zelenega otoka pa se danes spet uči že davno pozabljene materne govorice. Mogočno podonavsko monarhijo je razbila nacionalna objestnost Nemcev in Ogrov, ta objestnost je omogočila svobodo severnih in južnih Slovanov. Ali ni končno naša Avstrija nek zadnji dar obdnavskemu nemštvu, da si s pravičnostjo napram zadnjemu kosu slovanstva na Dunaju, v Burgenlandu in na Koroškem vsaj zagotovi svojo življenjsko upravičenost? V luči vseuravnajoče pravice bi nam moral zgodovinar razlagati vso dosežano zgodovino narodov in držav, morda bi bili potem bistroidnejši v bodočnost. In razsodnejši ter ravnodušnejši v sedanjosti!

Zakaj bi v našem položaju obupovali? Zakaj bi za storjeno krivico nasilnega raznarodovanja sovražili, obrekovali ali se celo pobijali? Saj velja

tudi za naš slovenski narod na Koroškem taista zapoved, ki urejuje življenje med drugimi narodi. Narod, bodi tudi ti Kristus, ki je molče sprejel Judežev poljub, mirno odgovoril na žalitev Kajfeževega hlapca, brez obotavljanja sprejel celo svojo smrtno obsodbo!

Tvoja vera v pravico, narod, bodi usidrana še v zavest, da si dobro izpolnil svojo dolžnost, ki jo dolguješ svoji državi. Ti države ne boš rušil. A je tudi ne bi mogel rešiti, če bi kedaj zaigrala svojo življenjsko upravičenost. V globoki modrosti so ji njeni voditelji začrtali pot krščanske pravice in ljubezni tudi napram njenim slovenskim manjšinam. Iz srca želimo, da bo zastavljeno si poslanstvo izpolnila, dobri kristjani in dobri Slovenci jo bomo podpirali še naprej, če in kadar bo hotela popraviti krivico, rojeno iz kratkovidnega duha nacionalne ozkosrčnosti. —ro.

Svetovno vprašanje: pamet ali pravica?

V zadnjem tednu se je mednarodni položaj spet poostiril in ne najzadnje tudi po krivdi Italije. Izgledi mirne zaključitve italijansko-abesinske vojne so trenutno neznatni.

Francoski ministrski predsednik Laval in angleški zunanji minister Hoare sta v Parizu izdelala posredovalni predlog, ki naj bi bil nekak uvod v mirovna pogajanja med Italijo in Zvezo narodov. Po tem predlogu bi morala plačati račun afrikanke vojne Abesinija z odstopom dobre tretjine svojega ozemlja. Abesinski cesar je predlog kratko in odločno zavrnil. Na začudenje vse mednarodne javnosti se zanj ni izrekel tudi ne šef italijanske vlade Mussolini. Z njim se končno ni strinjala tudi ne angleška javnost in še mnoge male države. „Anglija se ne boji vojne s strani Italije, bati pa se je, da se z novim nastopom proti Italiji zruši Zveza narodov. S tem bi bil mednarodni mir ogrožen bolj ko kedaj prej,“ tako se je zagovarjal minister Hoare v angleški zbornici, vendar ne več kot minister. Na pritisk s pariškimi predlogi nezadovoljne angleške javnosti je moral preje svoje mesto zapustiti.

Odločitev pri Zvezi narodov. Mnenje Angležev, da nikakor ne gre Italijo za njen napad še nagraditi, so delile še druge članice v Zvezi narodov in zato pariške predloge zavrnilo. Države, ki so stalne članice Zveze narodov, bodo sedaj — izvzemši Italijo — proučevale novo nastali položaj. Nekako v drugi polovici januarja je pričakovati nato novo zasedanje v Ženevi, ki bo ali odredilo poostreno nastopanje držav proti Italiji ali pa pripravilo pot za nova mirovna pogajanja. Že danes so na delu močne sile, ki delajo za ali proti čim-

prejšnjemu miru. Ne najzadnje pa bo dotlej odločilen položaj na abesinskih frontah.

Na abesinskih frontah. Abesinci so stopili na severni in južni fronti v ostro ofenzivo. Poročila o napredovanjih in stanju so sicer dosti nezanesljiva, vendar smemo verjeti, da se na severni fronti začena vojna sreča smehljati Abesincem. Po nepotrjenih poročilih so abesinske čete zasedle mesto Makalo in prodirajo sedaj proti svetemu mestu Aksumu. Na južni fronti ni posebnih dogodkov, Abesinci in Italijani se bojijo prenaplega prodiranja.

Ali naj odloči pamet ali pravica? To je vprašanje, ki je razveljavilo posredovanje francoskega in angleškega ministra, ki je angleškega ministra prisililo do odstopa in ki trenutno visi nad Evropo in svetom. Ali naj bodoči razvoj odločuje pamet ali pravica? Če bo Zveza narodov hotela upostaviti zopetni mir z brezpogojno izvedbo svojih pravil, imamo ob koncu ali strto Zvezo narodov ali pa italijanski fašizem. Črnogledi, med njimi je Anglež Hoare, se bojijo prvega. Trenutno Evropo obvlada mnenje, da mora Italija nositi vse posledice pričetne vojne in s tem povzročene kršitve pravil mednarodne Zveze. Kake bodo posledice poostrene sovražnosti in kaki nadaljni zapletlaji v svetu, nato zastopniki brezpogojne pravice ne vedo odgovora.

Pravica ali pamet? Koncem konca je to boj vesti, star kot je stara človeška zgodovina. Ali bo Zveza narodov, ki je samo človeška ustanova in v kateri nima sedeža ustanova, ki je najvišja zagovornica pravice na zemlji, zamogla najti pravico in ne dodati sedanji krivici še nove krivice? Na to bo odgovoril bodoči razvoj.

Italija hoče vztrajati. Veliki fašistični svet je z ozirom na dogodke v Londonu sklenil, da bo nadaljeval vojno proti Abesiniji in izvedel obrambo proti sankcijam, odrejenim po Zvezi narodov. Veliko vznemirjenje je vzbudilo v Italiji vprašanje angleške vlade v Jugoslaviji, Grčiji, Turčiji in Španiji, če bi nastopile proti Italiji, ako napade Anglijo. Po zadnjih poročilih so se te države izjavile za skupni nastop proti Italiji.

Boji med Rusi in Japonci. Japonsko prodiranje v severni Kitajski vzbuja vedno večje vznemirjenje. Na ruski meji je prišlo do prvih ostrih spopadov med ruskimi in japonskimi obmejnimi četami. Poleg Rusije razburja japonsko prodiranje tudi Ameriko. Nedavno je ameriški senator Pittman govoril, da bo morala Amerika kmalu stopiti z Japonci v boj za obstanek. Čim bo Japonska zapovedovala vsemu daljnemu zahodu, t. j. Aziji,

bo šla njena borba za nadvlado v Tihem morju in bodo s tem življenjski interesi Amerike težko prizadeti.

Politični boji v Španiji. V Španiji so na obzorju nove volitve. Sedanja vlada sestavlja desnica brez katoliške ljudske stranke, ki je relativno najmočnejša stranka, socialisti in komunisti na levi pa so proti njej, kakor proti vsaki desničarski vladi, v najostrejšem boju. Manjšinska vlada bo sedaj izvedla volitve. Obeta se strastna in zagrizena volilna borba, ki pa ne bo prinesla v izidih nobene končoveljavne rešitve desetletnega boja, ki ga bide mlada republika. Mnogi proročujejo, da bo po padcu monarhije in sledečem naraščajočem socialističnem terorju stopila tudi v Španiji — kot pri nas — na plan avtoritarna vlada.

Dr. Beneš — prezident Čehoslovaške. Za naslednika Masarykovega je bil v čehoslovaškem parlamentu izvoljen z glasovi večine čeških in slovaških strank dosedanji zunanji minister dr. Beneš. O svojem programu je izjavil dr. Beneš sledeče: Nadaljeval bom Masarykovo delo v notranji in zunanji politiki. V notranjosti bom čuval red, spoštovanje pred pravico in pravičnost za vse razrede in vse narode, varoval bom socialno in versko svobodo. V zunanji politiki mi bo stremenje za mirom in za vzajemnim sodelovanjem vseh prijateljev in sosedov vodilo. — Izvolitev dr. Beneša za prezidenta Čehoslovaške je izzvala doma in v inozemstvu veliko zadovoljnost.

V naši državi in deželi. Minuli četrtek je bil dunajski nuncij nadškof dr. Sibilja slovesno potrjen za kardinala. V nedeljo navrh je novoimenovani kardinal v slovesni ceremoniji sprejel na izrecno dovoljenje sv. očeta iz rok prezidenta Miklása škrlatno-rdeči kardinalski klobuk. Kardinal in prezident sta imela ob tej priliki globoka govora. — Proračunska debata v drž. zboru je zaključena, novi proračun je po malih spremembah sprejet. — Bivši policijski ravnatelj Steinhäusl je obsojen vsled posredne udeležbe na julijskem puču na 7 let težke ječe. — **Koroški deželni zbor** je zasedal minuli četrtek, petek in soboto ter se bavil z dež. proračunom. Slednji kaže primanjkljaj 46.000 S v rednem poslovanju. Znižane so postavke uprave za 38.000, šolstva 21.000, zgradb 27.000 in socialne oskrbe za 10.000 S. Špecialna debata je bila izredno živahna. K upravni skupini je med drugimi govoril posl. Krumpl in ostro kritikoval nastavitve uradniških aspirantov v dež. službo. K šolstvu se je oglašil tudi posl. Mikl Karl in zahteval, naj se od učiteljstva in učiteljskega zahteva boljše poznanje kmetijskih razmer. Poslanec je povdaruil potrebo pouka v materinem jeziku v šolah, kjer bivajo slovenski kmetje. H točki „zgradbe“ je posl. Mikl zahteval izgraditev ceste Bekštanj—Baško jezero, posl. dr. Blüml pa podaljšanje ceste Bilčovs—Žoprače—Vrba. Pri točki o socialni oskrbi je posl. dr. Blüml povdaruil važnost mladinske oskrbe. Na seji 21. dec. je bil sprejet zakon, ki upostavlja stan kmetijstva in gozdarstva.

„Freie Stimmen“ in naše vprašanje. V nedeljski številki posveča celovški list našemu vprašanju uvodnik z naslovom „Za mir v deželi“, v katerem beremo med drugim: „Iskreno želimo sporazuma z zavednimi Slovenci v deželi. Naj pride do miru med obema narodoma, ki že nad tisoč let prebivata v tej deželi in nosita skupno usodo, isto veselje in isto žalost. Koroško vprašanje, ki ga mi nismo načeli in je po prepričevalnem glasovanju leta 1920 v osnovah rešeno, naj se končno veljavno reši. Prevelik respekt imamo pred vsa-

ko narodnostjo, da bi želeli z lahko izvedljivim ponemčenjem prilagoditi zaostali kos slovenstva, kot želijo gotovi krogi v Sloveniji napram kočevskim Nemcem. Mi smo s svojega stališča pripravljeni dovoliti Slovencem na Koroškem polno kulturno avtonomijo, v kolikor jo prenesejo notranje sile tega naroda. Ta pristanek vključuje seve tudi šolska vprašanja.“

XV.

Današnja številka zadnjič nosi na prvi strani letnico XV in torej zaključuje petnajsti letnik našega lista. Petnajst let je v življenju poedinčevem nekaj četrtna življenja, v narodnem življenju pa znači le neznatno obdobje. Ne bi je omenjali, če bi nas ne silila h prošnji do naročnikov, bralcev in prijateljev našega lista, ki z njim vred v par dneh praznujejo začetek novega leta, pričetek novih upov in nad.

Petra je petnajstletna zgodovina, ki jo beleži petnajst letnikov „Koroškega Slovencea“. Po glasovanju so premnogi iz nenaklonjenih namrogov menili, da je slovensko narodno življenje na Koroškem izhiral. Tudi iz naših vrst so se premnogi predali obupu in šli iskat kruha drugam. Prvi in drugi so prezrli, da je narod več ko neka organizacija, ki je ali je lahko tudi ni, in je več ko samo bežna misel nekaterih idealistov. Prezrli so, da je narod nekaka božja rastlina, ki po zakonih vse rasti in vsega zorenja sili v cvet in sad in zato njeno življenje kljubuje tudi najhujšim neprilikam.

Dobro je urednik prve številke pred petnajsti leti zgrabil za nitko, ki povezuje vso narodno zgodovino koroških Slovencev od prvih voditeljev — Ahaclja, Jarnika, Majarja, Janežiča preko Slomška in Einspielerja — do sedanjih narodnih delavcev in voditeljev, prežetih dobre vere v pravično in sveto stvar svojega ljudstva. Naš list do danes ni nikdar začel, nikdar preusmerjeval, le nadaljeval in utrjeval, kar se je v ljudstvu že davno rodilo: v katoliški idealizem ukoreninjeno slovensko narodno zavest. Struna verne slovenske duše je v vseh petnajstih letih do danes dajala čist in nepokvarjen glas in se družila v odmevu z vsem, kar ji je tudi drugod na jugu in severu sorodnega. Politična demokracija v deželi, trda pogajanja za priznanje kulturne samobiti, brezštevne prošnje in pritožbe, kulturna, gospodarska in zadružna samopomoč malega naroda in kar je še vse vsebina zadnjega petnajstletja, vse vanj položene nade in premnoga razočaranja — ob vsem lepem in dobrem pa tudi ob vsem temnem in obupnem se struna vernega slovenskega ljudstva ni razglasila, le še ojačila in očistila.

Naš list je njena resonanca. V njem bodo zamci nekoč lahko razbirali vzore in boje svojih

prednikov, v njem bo narodnemu zgodovinarju podatkov dovolj za dobro razpravo o tem kosu slovenske zgodovine. — Tudi v bodoče bo tako. V zgodovini ljudstev se čudeži ne dogajajo in jih zato list tudi ne bo beležil. Tudi v bodoče ne bo mali slovenski listič na Koroškem preusmerjal ne svetovne in ne državne politike. Bo pa vodnik in spremljevalec svojega naroda, z njim bo nosil njegovo bol in njegovo veselje, ga tolažil v njegovih temnih in opominjal v njegovih veselih dneh.

Tudi v bodoče bo list tak, kakoršna bo do njega zvestoba njegovih sotrudnikov, naročnikov in bralcev. Nazorno zrcalo kulturne stopnje Slovencev na Koroškem bo še zanaprej. Ne najzadnje se kulturna stopnja vsakega naroda odraža v sotrudništvu narodnega glasila in še v rednem izpolnjevanju vseh ostalih — tudi finančnih — obveznosti napram njemu.

Naj priključimo zato novoletno prošnjo: Da bi tudi v prihodnjem letu imel „Koroški Slovenec“ prav mnogo prijateljev, marljivih sotrudnikov in rednih plačnikov, pa malo nezainteresiranih, nergačev in — zamudnikov! Urednik.

DOMAČE NOVICE

Mamica nam piše: Ne morem spraviti za naročnino potrebnih šilingov skupaj. List pa bi nerada odpovedala, ker bi nam postalo dolgčas, če ne bi več prihajal naš tedenski prijatelj med nas. Vedno se prepiramo, kadar pride, vsak ga hoče najprvi prebrati. Edini list je, katerega imamo in ga zato še tembolj čislamo. Potrpajte, prosim z dolgim in ne ustavite mi lista! Letos krijem najnujnejše svoje obveznosti, v prihodnjem letu pa se bom tudi našega lista gotovo ob prvi priliki spomnila. Vesele praznike vam želim. T. A., Zg. Vogliče pri Vrbi. — Draga mamica! Zlata dobra volja, ki diha iz Tvojega toplega pisma, je vredna nagrade in naj Ti bo ta dana v polni ugoditvi Tvoje prošnje. Tebi in Tvojim kakor tudi vsem ostalim naročnikom, ki kljub težkim gospodarskim skrbem mislijo na svoj list, blagoslovljeno novo leto!

Iz Podjune. Da je slovenska Koroška gospodarsko zapostavljena, se je spet pokazalo pri kupčiji volov za Nemčijo. V vseh občinah velikoveškega okraja je bilo razglašeno, da pride komisija na Miklavžev semenj kupovat vole v Velikovec. Vsled tega so omenjenega dne kmetje prignali v Velikovec volov, kot že davno ne. A nikogar ni bilo! Nevolja, da se prodajalce tako vodi za nos, je bila umevno velika. Dejali so nato, da pridejo kupci čez 10 dni. A spet jih ni bilo in jih tudi ne bo. Razpoloženje med kmeti ni zato najboljšje

PODLISTEK

Ksaver Meško:

Na Poljani.

(61. nadaljevanje.)

A glej, kdo je stopal ob tihih, sanjavih večerih sam samcat po pešpoti za vasjo, ob gozdovih, in je pel pred se poltiho pesem? Polna miline, polna mladostnega hrepenenja je bila pesem, kakor kipeča iz najbolj zdravega, s krepkim življenjem prožetega, z velikim lepim upanjem prenapolnjenega srca. A glej, prišel mu je nenadoma naproti vaščan, vračajoč se s polja, iz gozda morda. Niti opazil ga ni samotni pevec, tako je bil pogreznil v mehko in v sladkost pesmi, iz zlatih spominov in blestečih nad spletene. Prestrašil se je, ko je zapazil nenadno ob sebi neprijazni obraz, dvoje prezirljivih oči, motrečih ga lokavo.

„Aha, postopati in popevati je lažje nego delati!“

Zaničljiv je bil glas, zlovoležen, namenjen, da rani. Tesno, kakor bi se nameraval z namenom zadeti ob njega in bi našel v tem povod za prepričanje, je šel mimo njega lokavi neprijazneš, sirovi zaničevalec, in mu je zalučal za slovo še v obraz: „Izgubljeni študent! — Vagabund!“

Molčal je Vendelin; a vedel ni, zakaj mu je ranil mož z neusmiljeno besedo srce, ki mu ni storilo žalega nikoli. Zakaj je napolnil pač hipoma z bridkostjo in z gnevom dušo, kopajočo se še ravnokar v milini in v mehko bi?

Trate se je izogibal nesrečni sin Tratin bolj in bolj. Večkrat ga ni bilo domov po tedne. Morda

ga je zadrževal sram, morda ga je odtiraval srd nad domom in nad bratom. A zelo mu je odtujila domačijo tudi nova gospodinja, žena Petrova. Ker čutil je, da mrzi tudi njega, kakor mrzi ali celo sovraži vse na Trati.

Najbolj je sovražila, kakor je spoznal Vendelin kmalu, starega Tratinika. Ostro oko ženskino je prodrlo pač kmalu v njegovo srce in je videlo, da je tam izvor vse nesreče Tratine, vzrok umiranja Tratinoga. Umevalo je tudi nelepo, računajoče upanje Železnikovo.

„Fej, iz kako nizke sebičnosti ste me navezali na ta prokleti dom in ste mi uničili življenje!“

S sovraštvom je govorila in s strastjo. In ponižno je molčal Tratinik, tako ponosen poprej, tako bahat in močan. Zdaj je čutil pač greh, ki je bil tako velik, da ga je podrpl povsem k tlom. Videl je krivico, storjeno iz računajoče in preračunjene prekanjenosti, in ni imel moči, da bi vračal srd s srdom. Ker preveč je bilo krivice...

Petra je sovražila in prezirala. Govorila je z njim kakor s hlapcem. Včasih se je uprl. A poklical je hlapca, je zapovedala napreči in se je odpeljala v trg k očetu. Ves teden je ni bilo nazaj. Tako je strla hipni upor možev. Prišel je za njo in jo je prosil kakor od gladu mroči kruha, naj se vrne. Res, včasih se ji je posmehoval, ko je odhajala... „Idi! Sem vsaj prost!“ — In res se je razveselil v sru, da bo vsaj brez nadzorstva in lahko popiva po svoji volji. A v gostilnici so ga zbadali v pijanosti še oni, ki jim je plačeval sam pijačo. Doma pa je videl same očitajoče, nevoljne obraze. Tako si je zaželel spet soproge. Ponižal se je in je šel, spokoren grešnik, spet po njo...

Mrzela je tudi Vendelina, dasi ji ni storil žalega nikoli. Vedno se je je le izogibal. A odpustiti mu

ni mogla ne le sedanjega vagabundstva, odpustiti mu ni mogla tudi, da je varal Trato in ji ne more pomagati, ne ji dati novih moči in ji vdihniti novega življenja. Ker s tem bi opomogel tudi nji. Mrzela ga je tudi, ker ji je bil v resnici najbolj simpatičen na Trati. Z mržnjo, s prisiljenim sovraštvom je hotela zakriti to nagnjenje.

Včasih je vzplamtelo nekaj čudnega med njima, kakor bi švignil blisk skozi temno noč, od vzhoda do daljnega zahoda.

Srečal jo je nekoč ob gozdu za vaškimi njivami, samo, zapuščeno, v žalost potopljeno.

Opazila ga je, ko sta si stala že nasproti, sicer bi se mu pač izognila. Izogibala sta se drug drugemu že od daleč, a danes je bilo srce izgubljenčevo polno miline in dobrote. Zato ji ni šel s poti, ko jo je videl prihajati.

Začudena je obstala pred njim. Pogledala sta si v oči in sta vzdrtela oba v istem hipu. Ker videla sta drug v obeh in na licih drugega isto žalost, isto trpljenje.

„Kako ste zašli v ta nesrečni dom?“

„In vi? Ali niste krivi njegove nesreče tudi vi?“

Zrla sta si v oči, in duši obeh sta bili žalostni.

„Mogoče, da je mnogo krivde na moji vesti. A propal bi tudi, če bi ga sčutil z lastnim življenjem. Propade in umre slednji dom, v katerem ne poznajo ljubezni. Ker le ljubezen oživlja.“

Čudila se je mlada žena, a čutila je, da govori resnico. Pričakovala je, da ji pove še kaj. A pozdravil je vljudno in je zavil v gozd.

Ko se je okrenil Vendelin v šumi in se je ozrl, je videl stati svakinjo še na istem mestu. Nepremično je strmela za njim.

(Dalje sledi.)

in moramo samo obžalovati, da na take načine itak vznemirjeno ljudstvo še bolj razburja.

Šola v Dobrli vesi. Našo šolo vodi nadučitelj Köstinger, ki je rodom iz velikovške okolice. Njegovo postopanje z otroci ponazoruje, kako „objektivno“ stališče da zastopa kot šolnik. Otroke izprašuje v šoli, kaj njihovi domači doma berejo. Večina otrok imenuje nato list „Koroški Slovenec“, kateri je v naši okolici dobro razširjen. „Das ist kein oesterreichisches Blatt,“ se glasi nadučiteljev odgovor. Slovenska govornica je v šoli prepovedana, učenec, ki se pregreši proti prepovedi, je kaznovan. Rad jih nadučitelj tudi pošilja pred občinsko in sodnijsko tablo gledat, kdo je tedaj in tedaj na dražbi. V šoli morajo nato o tem poročati in sestavljati isti zapisnik.

Hanijevo novoletno voščilo. „Izpod sončne Pečnice polne mošnjice za vse Korošice! Da bi imele letne lice tudi vse stare babice! In vedno pele ko ptice vse naše Mojce in Mice! In bile zdrave vse bolnice in ne bilo več beračice! Novim otrokom pa nove plenice! To vošči k novemu letu Hani Kranjcov.“

Dobrli ves. Sredi decembra je bila zadnja občinska seja. Sestavil se je predlog 9 članov krajevnih šolskih svetov za Kazaze in Dobrlo ves ter predložil okrajnemu glavarstvu, ki nato iz predlogov imenuje tri člane v šolski svet. Načelnik je župan, dva bosta pri nas v svetu Nemca, eden Slovenec. Na poziv davčne oblasti se sklepe, naj pride uradnik iz Celovca in daje navodila v zadevi zaostalih davkov in jih iztirjava. Poziv okr. glavarstva, naj pokončujemo češpljevega kaparja, se odstopi kmetijskemu odboru. Za čiščenje in popraviljanje globaškega hudournika odpade na občane v Strpni vesi in Štebnu 3600 S, znesek bodo občani odslužili z delom, ki bo razdeljeno na 4 do 5 let. Potrudi se stari pasji davek, za pse na verigi 3, za ostale 5 S. Za poplavljenca na Zgornjem Koroškem odobri odbor 30 S, druge prošnje zavrne. Tudi prošnje za ubožne podpore in za izstavo ubožnih spričeval se rešijo le najnunjnejše, ker se je letos že izdalo za uboge nad 22.000 S. K zvišanju občinskih doklad je še pomniti: odbor je določil doklado 80 odstotkov, deželna vlada pa je na svojo pest primaknila še 20 procentov, češ, da bi sicer občina ne shajala. Kako naj shaja kmet, je seve drugo vprašanje. — Novega leta se nič ne veselimo, ker bo treba poravnati razne račune za posle, obrtnike, trgovce, obresti, davke i. dr. Posebno bo plačevanje hudo letos, ko smo imeli slabo letino. Poletni grozno sušo, v jeseni pa zgodnjo slano, ki je uničila skoro vso ajdo. Žito bomo morali kupovati, ker se v naših kaščah že kaže dno. „Kje bom jamav, da bom tabe (država!) dajav?“

Borovlje. (Razno.) Nova dež. postava radi mleka je precej razburila vse prebivalce, prav posebno pa okoliške kmete izven naše občine. Začasno je še vse nejasno, kako se bo stvar obnesla. — Snelga imamo dosti in se bo lahko spravil ves les, samo zaslužek pri istem je le slab. — Na športnem prostoru na Doleh je bilo celo jesen zelo živahno in skoraj ni bilo nedelje, da se ne bi vršila kaka nogometna borba. Pri zadnji taki tekmi so se nekateri menda že celo za resnico spoprijeli. Pravi športnik ne miruje, žogo (Fussball) v stran in „dilce“ semkaj. Nad „Šajdo“ so zgradili veliko skakalnico, ki se bo lahko prištevala k največjim na Koroškem. V nekaj dneh bo delo končano in v januarju se bodo pričeli vratolomni skoki. — Akcija zimske pomoči revežem pri občini se je začela, vendar je slišati, da bo letos v te svrhe precej manj denarja na razpolago, kot lani. — Strokovno šolo za puškarstvo obiskuje 18 učencev, ki pa imajo vsi skupaj samo enega strok. učitelja. I. letnik se letos ni pričel, ker menda primanjkuje denarja za šolske potrebščine. Svoičas je obljubil pomoč puškarjem tudi minister Fey. — Govorilo se je precej, da pride za to industrijo vojaško delo itd., kakor pa kaže, bo vse skupaj zaspalo.

Škocijan. (Letno poročilo.) Leta 1935 smo imeli v škocijanski župniji, ki šteje okoli 1450 duš, 35 krstov, mrličev 25, porok pa nenavadno veliko: 18. Polovica od teh so bili Leitgebovi delavci; g. Leitgeb je namreč dal nabiti razglas, da morajo vsi, ki živijo v divjih zakonih, urediti svoje družinsko življenje, drugače bodo odpuščeni. To je pomagalo, delavci so zdaj veseli, da živijo kot pošteni zakonski možje in očetje. Tako se praktično vrši delo katoliške akcije. Vesela pa sta tudi dobrolski mil. prošt in škocijanski g. župnik, ki sta imela s porokami veliko opravka. — Mlado gospodinjstvo je dobila daleč naokoli znana krščan-

ska in slovenska Markova hiša na Selu. Oštinova Anica Partl z Mač pri Svečah je prijazno in uljudno stregla v znanem Wutejevem hotelu „Obir“ ob Klopinskem jezeru številnim gostom. Mladi gospodar Markove hiše J. Petrič si je rekel: Ta bode lepo skrbela zame, za mamko in vse moje domače, poročim jo. Gotovo se ni varal.

Sinča ves. (To in ono.) Naš orožnik Peter Dulnig je postal znan po vsej okolici in po celi Koroški. Sam prezident naše države Miklas ga je odlikoval z veliko srebrno kolajno. Jo je tudi pošteno zaslužil. Začetkom novembra je pozno zvečer zalotil v bližini vile profesorja Fiebigerja nevarnega vlomilca Pfeiferja, ki je doma s Štajerske in je letošnje leto bival Harihovi bajti na Lesinah v tinjski župniji. Ropar Pfeifer ima težke zločine na vesti, presedel je veliko let po ječah radi svojih vlovov, posebno je rad ropal po župniščih in nezasedenih vilah. Malo prej je izropal Kališevo vilo ob Klopinskem jezeru. Tistega ušodnega večera je na orožnikov poziv „Hände hoch!“ ustrelil na orožnika in mu prizadjal nevarno rano na glavi. Dulnig, vesten in korenjaški mož, pa se je vrgel na morda še silnejšega roparja, ga obvladal, razorožil in potem s Kovačevim Janezom eskortiral v Sinčo ves. Cela okolica se je oddahnila, g. Dulnig, vesten krščanski oče, trdi, da se ima za uspeh zahvaliti samo svojemu angelu varuhu. Vsi znanci mu k odlikovanju častitamo! Leitgebova tovarna, ki zaposluje v svojem obratu čez 100 delavcev in daje zaslužka in kruha številnim družinam, ima vsled laško-abesinske vojne veliko naročil. Najbolj kupuje Italija mecesnov material za mostove. Gotovo pa vodstvo tovarne skrbi, kdaj in kako bo prodalo tudi velikanske sklade desk, ki se kopičijo proti Dobrli vesi kot kako mesto.

Škocijan. Bela žena kosi pri nas. Že smo poročali, da nas je zapustil eden najboljših v fari, Janez Mohor, pd. Dobrovnik. Po dolgotrajni boleznini se je na svoj god preselila v lepšo večnost Zepnova Katarina Kuster. Zanj je šla sosedja, posestnica Grajfove kmetije v Klopincu, katero smo na Miklavževo ob veliki udeležbi pokopali. Randofovo hišo v Srejah je zadela bridka izguba. Na sušici je umrl železničar Valentin Kačnik, nekdanji krepki in zali mladenič. Oženjen s Treziko Silan iz znane Hrovatove družine v Srejah, zapušča četvero nedolžnih otročičev, žalujejo ženo in potrte sivolase stariše, ki so že prej izgubili hčer Micko in sina Primeja. Železničarji so zagrebli svojega tovariša. V prav lepem številu so se znanci in sosedje udeležili pogreba Studnikove skrbne tete Helene Prunč. Naši rajni naj počivajo v Bogu!

Drobiž. Postava, ki nanovo urejuje promet z mlekom, stopi v veljavo šele s 1. februarjem. Prijave kmetijski zbornici je izvršiti do 31. dec. — Dežela je najela posojilo 3.2 milijona šil. — H praznikom in novemu letu poseti nekatere zgornjekoroške kraje večja skupina iz Zagreba in Beograda. — V občino Celovec nameravajo priključiti okoliške občine Št. Rupert, Šmartin, Anabichl in del Krive Vrbe. — Znana celovška gostilna g. Marijana Siloviča je okusno renovirana in je gostom prirejeno tudi prvo nadstropje. — V Celovcu se je ustrelil grof Feliks Neuhaus, star 70 let. — Nadučitelj Alojz Černe iz Vogrč je predstavljen v Kotmaro ves. — V prostorih celovškega čevljarja Jurija Kriegla so odkrili celo skladišče ukradenih koles, ki jih je imenovani prepleškaval in prodajal naprej. — Neznanci so vlomili v celovško gostilno Puntschart in odnesli dragocenosti v skupni vrednosti 1000 S. — V Vovbrah je mrl najemnik Valentin Messner. — Südmarkina Grenzland poseveča članek šoli v Medvedjem dolu pri Bistrici, ki je potrebna nujne poprave.

NAŠA PROSVETA

Majhen nasvet.

Pred leti je bilo na veliki pevski prireditvi v Borovljah. Po dolgem razdobju so nastopili rožanski pevci — nad sto jih je bilo iz vseh spodnjerožanskih društev — v kinodvorani pred sedemsto poslušalci. Izvajali so narodne pesmi. Dvorana je živela s pesmijo svojih pevcev, da bi bil zadostoval en sam poziv, pa bi bila zapela svojo pesem s pevci vred. Potem bi ne bilo poslušalcev.

Na letošnjem voditeljskem tečaju smo poleg drugega začeli tudi klic: Več občetvenosti v naša društva! V dosedanji naši prosveti je mnogo okostenelega, nerabnega. V društvih delimo življenje, ljudi in delo, pozablamo pa deliti in družiti. Pri

nas samo nekateri pojejo, samo nekateri igrajo, samo nekateri berejo knjige, samo nekateri poslušajo nekatera predavanja. Samo nekateri nedelje v letu so posvečene prosveti. Še hujša bi smela biti sodba: ponekod samo igrajo, samo poedinci berejo, le poedini pojejo.

V farni cerkvi je zajeta vsa farna družina, ki se vsako nedeljo krepi za svoj duhovni in gmotni boj. Vzorno društvo je prosvetna družina vse fare ali občine. Vzorno društvo najprej odgovarja na največje vprašanje vseh časov: Kaj je življenja cilj in pot? Zato se pride v društvo skozi cerkev, zato sloni naša prosveta na katoliškem temelju. Ni ga na svetu človeka, ki bi ne bil rad modrejši, ki bi se umikal veselju, ki ne bi občudoval lepote in lepega. Tisoče potov je do teh ciljev. Do njih greš lahko skozi srečo ali nesrečo naših družin, skozi razkrajanje in vstajanje stanov, skozi boje svojega naroda včeraj in danes, skozi vso človeško zgodovino in sedanost, skozi vso naravo in nadnaravo. Povsod boš našel raztresene dovolj modrosti, resnice, lepote in veselja.

V verskem življenju se danes privajamo skupni molitvi in daritvi. Kar skupno doživljamo, bolj doživljamo. Še na sporedu naših setankov in prireditvev bi morala biti točka: ljudsko petje. Dobro knjigo bi morali v društvu brati vsi. Našo igro „Miklovo Zalo“ igrajo v Sloveniji vsi brez gledalcev. Predvsem pa je potrebno, da na naši odrih in v naših društvenih dvoranah zajamemo vsaj večji kos življenja. Zavedajmo se vedno bolj, da je igra samo neznamen in le prečesto potvorjen kos življenja.

Zdravnikov sedaj iščemo po društvih, ki bodo celili in družili. Fantje-voditelji, na tečaj ste došli iz prosvetnih vrst, da boste sedaj celi delavci za dobro ljudsko prosveto. Celite sebe in celite vaša društva!

Društvene prireditve okoli Novega leta. Društvo slovenskih diletantov v Borovljah priredi na **Silvestrovo v Delavskem domu v Podljudelju** zabavni večer z šaljivo dvodejanko „Trije klovnji“, pevskim koncertom moškega in mešanega zbora in šaljivimi kuplety. Sodelujejo tudi izborna izvežbani podljudelski tamburaši. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 do 80 grošev. — **V Št. Janžu v Rožu** priredi tamošnje društvo na **Silvestrovo** ob pol 8. uri zvečer pri Tišlarju vesel večer z govorom, tremi burkami in tamburanjem. Pridite na večer silvestrovat! — Na **Novo leto** (1. januar) priredijo **Šmihelčani** ob pol 3. uri popoldne pri Šerčerju v **Šmihelu** koroško „Miklovo Zalo“. — Na **Novo leto** priredi društvo v **Dobrli vesi** božično igro „Gobavi vitezi“, ki je doslej v Podjuni še nepoznan. — V nedeljo 29. decembra priredi društvo „Edinost“ v svoji dvorani poleg Krištofa v **Škofičah** lepo Drabosnjakovo igro „Izgubljeni sin“. Vmes petje. Pričetek ob 3. uri popoldne. Pridite!

GOSPODARSKI VESTNIK

Žalostno poročilo.

Za letošnje potrebe gorskih kmetov na Koroškem zaenkrat predvidenih okoli 600.000 šil. Z ozirom na pičlo svoto, ki ni v nikakem primerem razmerju s številnimi prošnjami za denarno pomoč, je deželna komisija, ki obravnava vložene prošnje, sklenila, da izloči iz podpor zaenkrat politične okraje Beljak, Celovec in Velikovec, izvzemši izrazite gorske kraje kot so Kostanje, Djekše, Obirsko, Sele. Šele ob morebitnem naknadnem dodatku k dosedanji svoti pridejo prošnje iz navedenih treh okrajev v poštev.

S sklepom dež. komisije so kmetje na Zili, v Rožu, ob Vrbskem jezeru in v Podjuni hudo prizadeti in nemškimi koroškimi kmetom na Zgornjem Koroškem občutno zapostavljeni. Obžalovati je, da ne pridejo pred komisijo v pretres vsaj najnunjnejše prošnje spodnjega dela Koroške. Gospodarska donosnost kmetij pač le malo zavisi od dolinske lege, s peščenino spodnje Podjune n. pr. lahko tekmuje v rodovitnosti tudi najbolj gorata kmečka naselbina. Razkosanost rodovitne zemlje v spodnjem delu dežele, predvsem pa gospodarska zaostalost vsled večdesetletnega zanemarjanja slovenskih kmetijskih interesov od strani dežele dajeta nemškimi kmetijam vidno prednost pred slovenskimi kmetijami. Glasovanjski dar, ki naj bi bil v pomoč gospodarsko najbolj zanemarjanemu in zato najbolj potrebnemu

delu v vsej državi — tako so na Dunaju dar ob desetletnici glasovanja utemeljili — stoji nedvomno v ostrem protislovju s sedanjim sklepom deželne komisije.

Resnica pa je na drugi strani, da tovrstna opora ogroženih kmetij, ki je zaenkrat torej pridržana nemškemu delu dežele, nikdar ne pomeni resnične rešitve kmetijskih gospodarstev. Je pa dobra dodatna pomoč in še izdatna pobuda za nadaljno žrtev kmečkega ljudstva. Žrtev slovenskega kmetijstva na oltar dežele in države pa je razmerno mnogo višja od dejanske žrtve nemškega kmetijstva. Vsega tega komisija pri svojem sklepu ni upoštevala.

Povdarjena gospodarska nujnost nenemškega dela dežele bo v bodoče, da v še bolj povezanem medsebojnem gospodarskem sožitju reši, kar se da rešiti. Pri tem mislimo predvsem na zadržno organizacijo prodaje kmetijskih pridelkov, ki bo našega kmeta v njegovi borbi za rešitev ogroženih kmetij izdatno podprla. Lv.

Nekaj o postavnem dedovanju, hkrati odgovor na vprašanje K. S. Okoli oporok in dedovanja vlada še velika nejasnost, posebno v slučajih, da je oporoka neveljavna oziroma je sploh ni bilo. Kratko o tem tole: Postava določuje način dedovanja za sledeče slučaje: 1. Če zapustnik svoje zadnje volje ni izjavil potom oporoke ali dedne pogodbe. 2. Če je oporoka neveljavna ali če ne odreja dedovanja vsega premoženja. V tem slučaju se razdeli po zakonu v oporoki neomenjeno premoženje. 3. Če je bila oporoka razveljavljena. 4. Če dediči svojih deležev nočejo sprejeti. 5. Če umrejo dediči pred zapustnikom. 5. Če so dediči nezmožni ali nevredni dedovanja. Dedovati ne smejo člani verskih redov, ki prepovedujejo zasebno lastnino svojim članom. Nevredni so dedovanja oni, ki so z zapustnikom zločinsko ravnali, ga h testamentu prisilili ali ogoljufali ali njegovo že izraženo zadnjo voljo zatajili. Dedovati končno ne smejo zakonolomci in oni, ki se pregrešijo nad lastno krvjo. — Postavno dedujejo 1. sorodniki, 2. zakonci, 3. pri duhovnikih tudi Cerkev in reveži. Sorodnike deli postava v 4 razrede, zapustniku bližji razred izključuje ostale razrede. V prvem razredu so zapustnikovi otroci in njihovi potomci, v drugem stariši in njihovi potomci, v tretjem stari stariši in njihovi potomci, v zadnjem zapustnikovi prastariši sami. — Če živijo zapustnikovi otroci, dedujejo oni. Premoženje se razdeli med nje v enakih delih. Je kak otrok pred smrtjo zapustnikovo umrl, dedujejo njegov delež njegovi otroci. Če kak dedič iz postavnih razlogov ne more dedovati ali se je dedičini odpovedal, dobijo njegov delež ostali otroci. Če zapustnik ni imel ne otrok, ne vnukov in ne pravnukov, deduje drugi razred, to so umrlega stariši in zapustnikovi bratje in sestre. Ni tudi teh, sledi tretji in za njim četrti razred. V slučaju, da ni postavnih dedičev, deduje država.

Pri nas manjka njiv in travnikov. Najvidnejša zunanja razlika med kmetijami sedaj in prej je ta, da se umikajo gozdovi in travniki njivam. Z delitvijo malih posestev je postalo pomanjkanje njiv vedno bolj občutno. Preoravanja travnikov v njive so krive tudi nezadostne košnje. Za naše kmetijstvo velja pravilo: ne zatirajmo travnikov po legah, ki so namenjene za travnike! Po drugih krajih delajo nasprotno in pridelujejo njive v travnike, da si zagotove potrebno krmo za živino. Zato bodimo mi previdni z nasprotnim ravnanjem, četudi je resnica, da nas prilike mnogokod silijo k takemu ravnanju. Obstoječe travnike varujmo in izboljšujmo! Previdni gospodarji skušajo z dobrim obdelovanjem in gnojenjem njiv vplivati, da se njivski pridelki tako dvignejo, da ni treba preoravat travnikov. Zanemarjene travnike popravljajo in jih gnojijo tako, da je tudi dosti dobre krme za živino. Ne pozabimo: glavna opora naših kmetij je in ostane hlev in njegova živina!

Nekaj o apnu. Premalo se zavedamo, kako koristno in potrebno je apno našim njivam in travnikom. Kjer raste kislica, kjer ne uspeva detelja ali lucerna, kjer polega žito, tam je zemlja lačna po apnu. Naša zemlja je po padavinah tekoma stoletij izpraznjena apna, zato je gnojenje z apnom pri nas skoro povsod potrebno. Prva posebno in vedno pa je potrebna na težkih, vlažnih zemljah. Seve bi bil kmalu razočaran, kdor bi gnojil samo z apnom, z drugimi gnojili pa sploh ne ali pa premalo. Nekaj let bi apno pridno izganjalo iz zemlje

hranilne snovi in jih dovajalo rastlinam, polagoma pa bi zemlja opešala. Gnojiti je treba z apnom in drugimi gnojili, če hočemo imeti obilne in stalne pridelke. Apno je plug in brana, ki rahlja zemljo. Apnanje zemlje je meliorizacija. Zboljša se kakovost zemlje in pridelkov. Najboljše je za apnanje žgano apno, najprimernejši čas pa jesen. Žgano apno zvozimo na zorani njivi v večje kupe, ga pokriemo z zemljo in pustimo kakih 14 dni, da razpadejo kepe v prah. Nato ga razvozimo in ga enakomerno raztrosimo. Na hektar je treba 10 do 20 stotov apna. Trositi smemo apno samo ob suhem vremenu, priti sme samo plitvo v zemljo, da rahlja zgornjo plast. Zato ga ne podoravamo, ampak samo povlečemo. Apno posebno pospešuje koruzo, peso, fižol ali kako drugo stročnico, ječmen in pšenico. Apna ne smemo nikdar trositi skupno z hlevskim gnojem ali na potrošeni gnoj. Naše težke in kisle zemlje so brez apna nerodovitne, zato dajmo jim prepotrebne apna!

Beljaški trg ob praznikih. Zelje 30—40, karfijol 1.20, kolerabi 10, repa 50, pesa 50, endivija 10 do 20, izluščen grah 90, izluščen bob 80, čebula 50, česen 2.00, špinača 1.00, redkev 60, hren 1.80 do 3.50, peteršilj 80, selerija 1.00, krompir 20, kisl zelje 60, kisl repa 50, namizna jabolka 50, druga 40, goveje meso 1.80—2.60, telečje meso 1.80 do 2.30, svinjsko meso 2.00—2.80, ovčje 1.60—2.40, prekajeno 2.20—3.40, orehi 1.20, suhe hruške 1.20, suha zrezana jabolka 1.40, suhe češplje 1.40, sirovo maslo 3.80, čajno maslo 4.40, strd 4.80, pitane kokoši 2.80, kapuni 4.20, stare kokoši 2.60, race 3.40, gosi 3.20, jajca 20—22 g za komad.

ZANIMIVOSTI

Zabava angleškega državnika. Znani Anglež Lloyd George ne slovi samo po svojem državnikiškem talentu, marveč tudi po svojih gospodarskih sposobnostih. V londonski okolici ima posestvo, na katerem vodi že leta sem vzgledno kokošjo farmo. Tritisoč kokoši vseh vrst se spreha v zamreženem dvorišču, George je dober perutninar ter pozna ves svoj drobiž. Okoli božiča pa je bila farma na dražbi prodana, ker njenemu gospodarju po njegovi izjavi primanjkuje časa za tovrstni posel. George se je namreč kljub svoji starosti vrnil v politično življenje. K dražbi so došli številni interesenti in za dobro ceno pokupili perutnino. Menili so, da so kokoši znanega državnika neka znamenitost, hkrati pa jim je šlo za dobro pečenko o praznikih. George je torej pri prodaji dvakratno dobro računil.

Svetovni šahovski mojster je nedavno postal Holanec Euwe. Skozi mesec dni se je boril na šahovski deski z dosedanjim mojstrom Rusom Aljehinom. Zmaga je ostala do zadnjih dveh iger neodločena, končno je zmagal Holanec in si s tem priboril naslov svetovnega mojstra. Aljehin je leta 1927 premagal mojstra Capablanca in dolgih osem let prvačeval v kraljevski igri. Sedaj pa se je umaknil mlajšemu.

Amerikanske skrbi. V Ameriki so razstavili aparat, za katerega se zanimajo zlasti gospodinje. Aparat reši vprašanje, kako pomagati gospodinjam, da ne prelivajo solz, kadar režejo ali sekljajo čebulo. Mlad mož je setavil stroj, ki seklja čebulo na drobno in gospodinji pri tem ni treba prelivati solz. Pravijo, da se je ob iznajdbi ameriški ženski svet oddahnil kot bi mu bil padel težak kamen od srca.

Preveč krav. Holandska vlada skuša znižati proizvodnjo mleka in mlečnih izdelkov. Izdala je odredbo, s katero je znižala cene tem proizvodom. A vse ni nič pomagalo. Sedaj se poslužuje samo še enega recepta. Ministrstvo kupuje od kmetov krave in jih da zaklati, meso pa ali poceni prodaja ali pa ga predelujejo posebne tovarne v močno krmilo.

Poročno letalo. Med Parizom in Londonom obratuje zadnje čase belo pobarvano letalo, ki je na razpolago novoporočencem. V njem sta samo dva sedeža za potnike, tako da novoporočenca lahko potujeta iz Londona v Pariz ali narobe, ne da bi ju motil kak tretji. Letalo je baje oddano že za dalje časa, ker se ob izgledu na lepo poročno potovanje odloči marsikak zaljubljen parček za zakonsko zvezo.

Preveč je zaposlen. Gospodar: „Zakaj pa rajši ne delate?“ — Mlad berač: „Saj bi rad, pa ne utegnem. Beračim namreč vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih.“

Ko se bomo sprehajali na dnu morja. Amerikanski naravoslovec Beebe jel ani s pomočjo potapljaškega zvona preživel več dni 900 metrov globoko pod morjem. Sedaj je izdal knjigo, v kateri pravi, da bo sprehod po morskem dnu v najkrajšem času postal priljubljen šport. Na morskem dnu, tako piše, bodo našli nove pobude umetniki, naravoslovci, vrtnarji. Trdi, da bodo v kratkem začeli graditi na dnu morja posebna pota in še druge udobnosti za sprehajalce. Sam je že izumil preprosto pripravo, s pomočjo katere se bo brez nevarnosti vsak lahko potopil v morske globine.

Par za silvestrovanje. Tudi žalost. Peter: „Zakaj nosiš na rokavu žalni trak, kdo ti je umrl?“ — Šimen: „Ker mi je v gostilni neka neroda s cigareto prežgala rokav.“ — Med veselo igro. Gledalec drugemu: „Zakaj Lojz danes tako slabo igra pijanca?“ — Miha: „Hm, zato ker je pijan.“ — Dvoje naziranj. Tonej: Draga ženkica, če boš tako vodila gospodinjstvo, bova kmalu na beraški palci. Svoje izdatke boš morala omejiti.“ — Ženkica Reza: „Ali bi ne bilo bolje, če bi ti povečal svoje dohodke?“ — Med otroci in dedkom. Mihec svojemu bratcu: „Ti si osel Franček!“ — Franček: „Ti si pa še večji, največji, kar jih je bilo kedaj na svetu,“ drzno odgovori Mihcu mali hlačnik. — „Tiše, tiše, otroka.“ ju posvari ded, „ne smeta pozabiti, da sem tudi jaz tu!“ — Oh te ženske! Neža: „Mojca mi je rekla, da si ji ti povedala, kar sem ti prepovedala ji povedati.“ — Mojca: „Saj sem ji rekla, naj ti ne pove, kar sem ji povedala.“ — Neža: „Ona mi je tudi rekla, naj ti ne povem, da mi je to povedala.“ — Tudi razlaga. Kaj je optimist in kaj je pesimist? Optimist je, kdor vidi v klobasah nagnečeno samo najboljšo meso, pesimist pa, kdor vidi v njih samo žgance.

Na prodaj je malo posestvo, polja za tri glave goveje živine, sadni vrt, nekaj gozda, pet minut od državne ceste. Dopisi pod „Cenjeno“ na upravo lista. 81

Harmonij, nov ali rabljen, se kupi. Obrniti se je na Prosvetno zvezo, Celovec. 86

Marijan Šilovič iz Splita, Dalmacija, naznanjam cenj. občinstvu, da sem razširil svoj obrat

dalmatinski vino toč

v Celovcu, Renngasse 4, kjer morem postreči z vsemi najboljšimi dalmatinskimi vini in z izborno domačo kuhinjo. Cene so neprimerno nizke.

Gostilničarjem postrežem z vinom tudi v večjih množinah.

Za obilen obisk se priporoča imetnik **Marijan Šilovič.** 88

Zahvala.

Za premnoge izraze iskrenega sočutja ob težki izgubi naše dobre matere, soproge, gospe

Katerine Nočnik p. d. Nočnik

se vsem najtopleje zahvalujemo.

Posebna zahvala č. župniku za poslovilne besede in domačemu pevskeemu zboru, požarni bramb, prijateljen in znancem, ki ste v tako častnem številu spremili pokojno k večnemu počitku.

V Št. Ilju, v decembru 1935. 87

Žalujoča družina Nočniková.